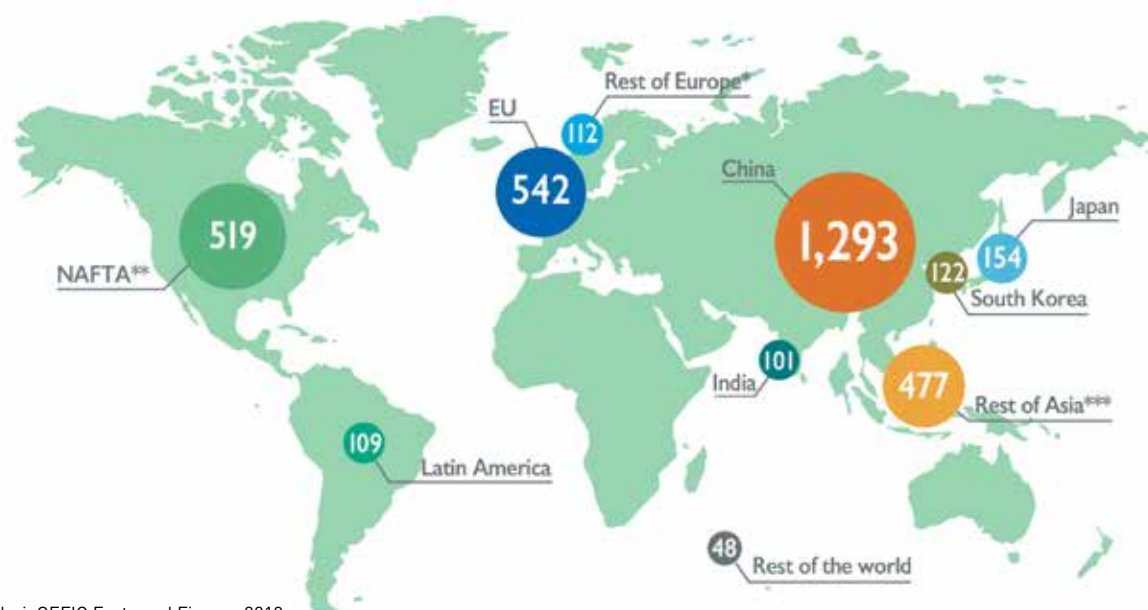

noviny precheza

únor 2019 | číslo 1 | www.precheza.cz

Rok 2018 – prodej titanové běloby jako na houpačce

V loňském roce jsme bilancovali rok 2017 jako rok rekordů z pohledu prodaného množství našich výrobků. Rok 2018, vzhledem k zářijové zářazce všech výrobních provozů, takový nebyl, nicméně po finanční stránce se vydařil velmi dobře. Dosáhli jsme historicky nejlepšího hospodářského výsledku, za což je nutné poděkovat všem pracovníkům společnosti.

Zdroj: CEFIC Facts and Figures 2018

Rovněž je dobré si připomenout ukazatele světového a evropského chemického průmyslu. Celosvětový obchod s chemickými výrobky v roce 2017 činil 3 475 mld. eur. V Evropě se realizuje 15,6 %, v Americe 13,4 % a nejvíce se s chemikáliemi obchoduje v Číně, které náleží 37,2 % z celkového objemu. Obchod s chemickými výrobky meziročně narostl o 4,6 %, ve srovnání s rokem 2016. Pojďme se tedy podívat, jak se rok 2018 vyvíjel v prodeji jednotlivých výrobků, v nákupu i činnostech, které podporují prodejní aktivity.

PRODEJ

TITANOVÁ BĚLOBA PRETIOX

V prvním pololetí roku 2018 trh s titanovou bělobou nadále rostl. Poptávka převyšovala nabídku a ceny se stále zvedaly. Prodej jsme však museli regulovat, abychom měli dostatečné zásoby na dobu zářazky, kdy se nevyrábělo. Situace se ale na konci III. čtvrtletí náhle změnila, neboť evropští zákazníci nedodrželi nasmalované kontrakty a nebylo dodáno zboží zejména do Skandinávie, Anglie,

Francie, Polska a Itálie. I z tohoto důvodu jsme více dodávek v roce 2019 naplánovali pro naše severoamerické a latinskoamerické zákazníky. Do konce roku jsme výpadek v prodeji snížili podepsáním nových kontraktů, nicméně úplně jsme ho nesmazali, a proto se nám nepodařilo splnit plán prodeje. Na druhou stranu je nutno říci, že bylo vyexpedováno o 500 tun titanové běloby více, než jsme plánovali, ovšem z účetního hlediska zůstalo zboží v konsignačních skladech u zákazníků nebo na cestě k nim.

ŽELEZITÉ PIGMENTY FEPREN

Výtyčený plán prodeje železitých pigmentů byl splněn. Více než polovina naší produkce směřovala, jako již tradičně, na východní trhy, a to do stavebního sektoru. Po většinu roku se dařilo prodeji granulátu, který je populární především v západní Evropě. Jeho expedice klesla ve čtvrtém čtvrtletí. Tento výrobek se používá pro probarvování asfaltu, který je určen na cyklostezky, dělicí středové pruhy vozovek apod., a tak je poptávka značně závislá na dotacích do výstavby infrastruktury, což způsobuje její rozkolísanost v průběhu roku. Do Itálie, států Beneluxu a pobaltských zemí jsme navýšili prodej speciálního balení práškové červeně v PE pytlích. Toto balení je využíváno také při přípravě barevného asfaltu a poskytuje zákazníkům jednoduché a bezpečné dávkování. Loni se nám podařilo získat významného

zákazníka ze segmentu hnojiv a díky tomu jsme si rozšířili možnosti použití našich pigmentů o další zajímavou aplikační oblast. V průběhu minulého roku jsme také zahájili testování nového výrobku – mikronizované železité červeně – u našich zákazníků. Tento výrobek uvedeme na trh v druhé polovině roku 2019 a předpokládáme, že nám otevře nové příležitosti prodeje v sektoru nátěrových hmot a plastů.

SÍRAN ŽELEZNATÝ MONOSAL

Poptávka byla po celý rok vysoká a v posledních měsících roku ještě vygradovala, což vedlo ke splnění plánu a minimálním skladovým zásobám všech jeho druhů na konci roku. Prodej MONOSALu bylo nutné po celý rok redukovat z důvodu nedostatku vstupní suroviny, zelené skalice. Ta se používá nejen pro výrobu monohydrátu zelené skalice, ale také železitých pigmentů a k výrobě flokulantů ve společnosti KE-MIFLOC. Prodej byl realizován především do krmivářského a cementářského sektoru. Mezi další odběratele patřili výrobci hnojiv a bioplynové stanice.

KYSELINA SÍROVÁ

Vzhledem k vlastní vysoké spotřebě i s ohledem na zářazku výrobních provozů jsme pro prodej vyčlenili jen malá množství. I přesto se nám podařilo udržet důležité zákazníky, kteří nám umožňují realizovat prodeje a zajistit tak vyrovnanou bilanci.

Foto: Archiv PRECHEZA

SÁDROVEC PREGIPS

Poptávka z českých a slovenských cementáren byla vysoká, a proto jsme museli přistoupit k limitům pro jednotlivé zákazníky. Všechny se nám podařilo udržet a můžeme tak předpokládat vysoké prodeje v následujících letech, ve kterých výrobní provozy nebudou ničím limitovány.

NÁKUP

Největší výzvu pro útvar Nákup představovala generální zářazka a s ní spojené zvýšené nákupy zejména náhradních dílů a pomocného materiálu. To s sebou přineslo nejen vyšší množství objednávek, ale i příjmy na hlavní sklad a výdejů z něj. Ve druhém pololetí se útvar nákupu podílel na začlenění závodní jídelny zpět do Prechezy, což s sebou přineslo spoustu administrativní práce včetně zaškolení pracovníků jídelny s používáním informačního systému SAP, zejména modulu materiálového managementu. Také bylo nutno zajistit dostatečné množství ilmenitu, síry, vápence, plechových odstřížků a dalších surovin pro potřeby výroby, což se podařilo.

TECHNICKÝ SERVIS

Běžnou činností technického servisu v roce 2018 byl výběr zboží dle kompetencí a aplikačního zaměření specialistů. Samozřejmě nechyběla edice prodejních specifikací, i těch nadstandardních, včetně správy a aktualizace bezpečnostního a nadstandardního značení zboží. K tradičním činnostem dále patřila realizace zákaznických auditů, organizace prohlídek jednotlivých návštěv a distribuce nabídkových vzorků. Bylo také potřeba řešit vyskytující se stížnosti a reklamace. Museli jsme čelit i postupně narůstajícímu tlaku na vyplňování podpůrných materiálů a dotazníků, jež předchází schválení našich výrobků u zákazníků. Samozřejmostí byla součinnost ve výzkumných úkolech při zavádění nových výrobků a obnově výrobních a hygienických certifikátů. K neodmyslitelné podpoře prodeje patřila i realizace zákaznických setkání a výstav. V roce 2018 bylo již podvacáté v řadě uspořádáno setkání zákazníků a konference PRECHEZA 2018. Co se týká absolvovaných výstav, aktivně jsme prezentovali naše výrobky na veletrhu Nordbygg ve Švédsku, In-cosmetics v Holandsku a Chemspec v Německu.

pokračování na straně 2 ►

Foto: INGIMAGE

Aktuality z ochrany životního prostředí, řízení kvality a bezpečnosti práce: prosinec 2018 – leden 2019

Dne 5. prosince 2018 proběhl v Precheze výroční dohled nad stavebním výrobkem PRESTAB.

Kontrolní dohledová činnost přísluší autorizované právnické osobě pro stanovené stavební výrobky, kterou je Institut pro testování a certifikaci ve Zlíně. Na základě pozitivních výsledků dohledu nad systémem řízení výroby a výsledků laboratorních testů provedených na výrobku PRESTAB kontrolní orgán potvrdil platnost dříve vydaného certifikátu, který umožňuje jeho používání při rekultivacích bývalých těžebních a jiných prostor.

Dne 6. prosince 2018 byl realizován externí audit systému řízení výroby monohydrátu síranu železnatého MONOSAL dle mezinárodního standardu FAMI-QS.

Zmíněný standard se týká požadavků na výrobek při jeho použití v aplikacích pro krmné směsi. Výroční audit byl tradičně veden auditorem ze společnosti Lloyd's Register. Audit potvrdil shodu systému s referenční normou.

Dne 25. ledna 2019 bylo provedeno ověření emisí oxidu uhličitého za rok 2018 v rámci evropského systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU-ETS).

Dle zákona může tuto činnost provést jen autorizovaná osoba, kterou byla v tomto případě společnost VERIFIKACE CZ. Bylo konstatováno, že PRECHEZA emitovala celkem 90 455 tun oxidu uhličitého ze spalovacích procesů při výrobě pigmentů, zejména z kalcinačních pecí a sušáren, a dále z neutralizace kyselých vod vápencem. Uvedené číslo pak odpovídá množství povolenek, které si obecně musí do 30. dubna provozovatel zařízení obstarat a odevzdat do registru povolenek. Ověřovatel potvrdil, že vykazování emisí v Precheze je v souladu s Monitorovacím plánem schváleným MŽP ČR, jakož i s dalšími pravidly stanovenými legislativou ČR či EU.

Vylosování soutěže

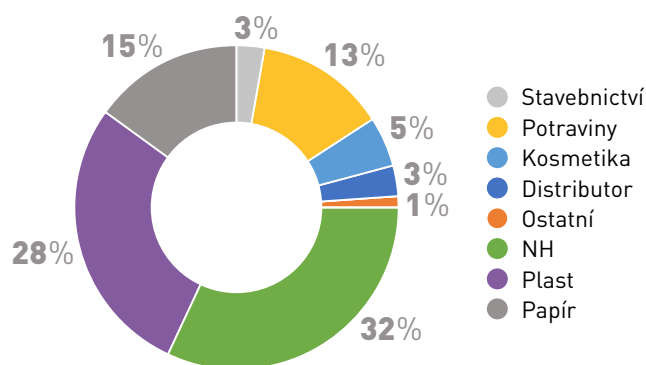
Výherkyní soutěže z minulého čísla novin o 2 vstupy do plaveckého areálu Přerov (2 číselné hodinky v hodnotě 600 Kč), kterou vylosovala paní Jana Koutná, se stala paní

Blanka Pinková

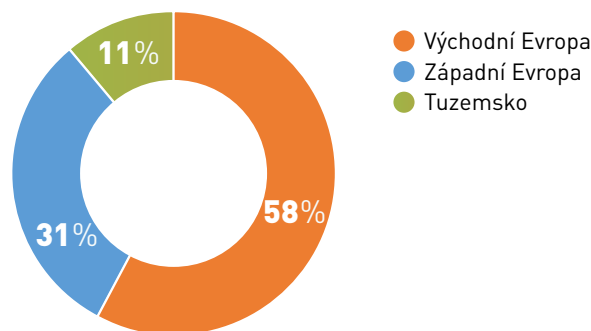
Výherkyní blahopřejeme! ZO OS ECHO a redakce NOVIN PRECHEZA

Rok 2018 – prodej titanové běloby jako na houpačce – pokračování ze str. 1

Titanová běloba – aplikační rozdělení v roce 2018

Železité pigmenty – teritoriální rozdělení v roce 2018

V rámci výzkumu bylo reagováno na budoucí legislativu navrhovanou ECHA, tzn. u nás přerozdělení TiO_2 mezi jednotlivými typy sádrovce a řešení zvýšení výtěžnosti TiO_2 . Jako součást vývoje nových výrobků byla provedena příprava

na nájezd provozní technologie na poloprovoze. Výroba již větších vzorků se tak rozběhla dokonce v dvojsměnném provozu, aby zajistila kontinuální překlopení výroby na nové investiční celky provozu TB.

Vznikla nová anorganická povrchová úprava pro vyvíjené UV absorbery řady UVS30, včetně nových typů disperzí, a to s ohledem na požadavky zákazníků. Byl podán a úspěšně realizován zlepšovací návrh umožňující zvýšení kapacity polo-

provozu pro přípravu vzorků UVS30. Začaly práce i v oblasti TiO_2 pro katalýzu – jako rozvoj nejen aplikačních informací nového segmentu, do něhož vstupujeme. V odvětví pigmentového TiO_2 se řešily inovace v povrchových úpravách výrobků

RGX, RGLP2 a RGU, včetně provozního testování.

Tradičně proběhlo testování řady alternativních surovin. Provedli jsme revize vybraných metodik a zařadili novou metodiku pro hodnocení dispergovatelnosti malých laboratorních vzorků. Jako přímá podpora prodeje byl zařazen úkol rozšířit aplikační možnosti anatasu pro snížení rizik z výpadku potravinářských druhů.

V oblasti železitých pigmentů byla usku-tečněna úvodní rešerše a příprava železitých černí kalcinačním postupem z dostupných surovin. Probíhala spolupráce při realizaci testů budoucího provozního mikronizéru.

Závěrem mi dovolu- te ještě jednou poděkovat všem pracovníkům Prechezy za nesmírné úsilí, které v roce 2018 vyvinuli ke splnění náročných úkolů a popřát jim do roku 2019 hodně zdraví a spoustu štěstí a úspěchů.

Marian Bartoš, komerční ředitel

Výrobní úsek

Ohlédnutí za rokem 2018 – generální odstávka připomínala velké 3D puzzle

Vážení čtenáři, rád bych vám na úvod touto cestou popřál hodně zdraví, štěstí a osobních úspěchů v tomto roce. Dovolte mi, abych se na několika následujících řádcích poohlédl na uplynulý rok 2018. Tento rok nebyl vůbec jednoduchý, neboť se nesl v duchu generální odstávky celé naší společnosti, jež se s ohledem na zažitý cyklus opakuje jednou za pět let. Rok 2018 se však nesl i ve znamení nejvyšších investic v celé historii naší společnosti, které nás po úspěšném dokončení posunou ke kýžené metě výroby 62 000 tun titanové běloby ročně.

Již od začátku roku to na některých útva-rech vypadalo jako ve včelím úlu, kde s ohledem na známé termíny odstavení jednotlivých výrobních celků začínala pečlivá příprava jednotlivých akcí, a to jak z oblasti údržby, tak z oblasti investic. Veškeré činnosti k jednotlivým akcím, které byly spjaty s generální odstávkou,

byly ve finále poskládány do harmono-gramu, jenž bez nadsázky připomínal jednu velké 3D puzzle. Nejvíc napilno měli kolegové z vodního hospodářství, protože tato provozní část vždy odstavuje až jako poslední a najíždět musí první. Nyní s odstupem času mohu říci, že i když byla situace v ně-

Foto: Archiv PRECHEZA

kterých chvílích napjatá, všechny dílky této obrovské skládačky do sebe nakonec úspěšně zapadly. Za to patří dík vám všem.

Některým z vás, kteří jste spoustu let každodenně při své cestě na pracoviště měli staré nevyužívané budovy, v do-bách minulého století výroby hnojiv,

se nyní pohled na tento prostor výrazně změnil a v budoucnu ještě změní.

Už koncem roku 2017 byly započaty demolice těchto starých budov a nyní se dokončují poslední úpravy po demolici potrubního mostu. Společně s nimi byla zbourána i nevyužitá a staticky narušená budova bývalé navijárny (budova vedle poloprovozu) a také boxy na kusovou síru v těsné blízkosti výroby kyseliny sírové. V budoucnu bude tento volný prostor využit pro rozvoj naší společnosti a další rozšiřování kapacit až na 77 000 tun TB ročně.

V průběhu dubna až června jsme se stali předmětem kontroly interního auditu a.s. AGROFERT. Tento audit byl zaměřen na proces nákupu externích služeb a výkonů pro oblast údržby. Nezávislý pohled auditorů na náš systém nákupu

neidentifikoval žádné pochybení a přinesl návrhy, na které části celého nákupního procesu se zaměřit. Je známo, že všichni do jisté míry trpíme tzv. „provozní slepotou“, a jakýkoliv nezávislý pohled je pro nás cennou informací, zdali vše děláme správně, což interní audit a.s. AGRO-FERT potvrdil.

Celkově byl rok 2018 svým způsobem jedinečný. S klidným svědomím mohu konstatovat, že jsme se se všemi překážkami, omezeními a výzvami vypořádali a celý rok zakončili z pohledu hospodářského výsledku novým rekordem. Všem pracovníkům za to patří velké poděkování a jsem přesvědčen, že i letos se se všemi nástrahami, o kterých již víme, ale i s těmi, o kterých ještě nemáme ani tušení, zdárně vypořádáme.

Pavel Valášek, výrobní ředitel

Vodní hospodářství

Vyrobeno 2 500 000 tun Pregipsu

Na noční směně 4. ledna 2019 jsme vyrobili 2 500 000. tunu sádrovce Pregips. Pregips je bílý síran vápenatý, který vzniká neutralizací kyseliny sírové vápencem.

Pregips se vyrábí v Precheze od roku 1997, kdy se vyrobilo necelých dva tisíce tun. Vlastní výrobě předcházela výzkum pod vedením ing. Skopalíka a provozní zkoušky na provozu VH pod vedením pana Hrazdiry. K výrobě Pregipsu se používá štěpná kyselina sírová, která se samostatným potrubím čerpá z provozu TB na neutralizační stanici. Zde dochází v šesti reaktorech k neutralizaci suspenzí vápence, která se vyrábí rozplavením mikromletého vápence. Následně je zneutralizovaná suspenze na deseti odstředivkách přefiltrována. Tuhý podíl (Pregips) je ukládán do skladů a následně expedován do cementáren, kyselý filtrát je čerpán zpět na neutralizační stanici. Zde je zneutralizován vápenným mlékem. Posledním krokem procesu je filtrace suspenze na kalolisech, ze kterých vypadá hnědý sádrovec Prestab.

Přefiltrovaná voda se vypouští zpět do řeky Bečvy.

Klíčový uzel – odstředivky – máme ve dvou výrobních: BS1, kde jsou čtyři a BS2, kde jich je šest. Výrobní BS1 je v provozu od roku 1997, BS2 od roku 2001. Prvního milionu tun jsme dosáhli v roce 2009, 1,5 mil. tun v roce 2013 a 2 mil. tun v roce 2016.

Vysoce pozitivní je, že jsme nejen sádrovec vyrobili, ale i veškerý prodali. Dlouhodobě je o něj značný zájem, hlavním odbytištěm je výroba cementu. Co nás ovšem trápí, je jeho sezonnost, protože v zimních měsících cementárny stojí a my pak nemáme kam zboží ukládat (což nastává v těchto dnech). S růstem výroby titanové běloby proto doufáme, že se najde prostor i peníze na výstavbu většího skladu pro náš Pregips.

Rostislav Pechál

Foto: Rostislav Pechál

Technický servis

Malá výstava ve velké továrně mění svůj obsah

V minulém roce proběhla ve foyer administrativní budovy nenápadná výstava výrobků, jež měly jedno společné, byly probarveny výhradně titanovou bělobou, tedy pigmenty PRETIOX. Letos hodláme pokračovat a na stejném místě přiblížit aplikační možnosti železitých pigmentů FEPREN. Kdo žasl nad možnostmi užití pigmentového TiO_2 , bude ještě více překvapen, kde všude je možné se setkat s našimi červeněmi.

Záměr výstavy zůstává totožný, poukázat na fakt, že naše každodenní práce není marná a naše výrobky jsou ceněny v mnoha oborech průmyslu. Uvedený sortiment aplikací a rozsah fyzicky vystavených předmětů reprezentuje většinu odstínů i forem výrobního portfolia železitých pigmentů FEPREN. Možná i vy sami se s nimi v každodenním životě potkáváte...

Stavebnictví

Asi nejrozšířenější aplikační oblast, až 82 % naší produkce FEPRENů končí v betonových výrobcích, především ve střešních taškách, dlažbách, barevných zdicích blocích či palisádách. Druhou stavební oblastí jsou asfaltové betony, tedy barevné koberce prováděné jako svrchní vrstvy cyklostezek či klíčových dopravních úseků pro zvýšení bezpečnosti dopravy. Poslední stavební aplikací je barvení drobného kameniva pro posypy živičných střešních pásů.

Nátěrové hmoty

Výrobci, kteří mají vysoce účinná dispergační zařízení, využívají všechny druhy FEPRENů s upřednostněním TD202, a to pro nejrůznější druhy barev. Ostatní výrobci uplatňují FEPRENy většinou jen pro základové barvy (primery). JACOR Fe je

Foto: INGEIMAGE

po řadu let úspěšně uplatňován v antikorozních barvách.

Plasty, vlákna, fólie

Kupříkladu FEPREN TP200 je dodáván k vytlačování barevných masterbatchů až

do Spojených arabských emirátů, masterbatche jsou v dalším použití válcovány, odlévány, vytlačovány snad do všech představitelných tvarů konstrukčních plastů. Jistou výzvou pro segment fólií, vláken i laminátového papíru jsou nově přípra-

vované mikronizované druhy TP303M a TP200M.

Barevná dekorativní kůra

Součástí zahrad či parků je dnes drčená mulčovací kůra, nejen ta přírodní, ale rozvíjí se i barevná. OG960, TP303 a Y710 s minimální barevnou odchylkou od odsouhlaseného standardu jsou trhem žádané druhy.

Krmné směsi a granule pro domácí zvířata

Takto bylo využíváno vysoké chemické čistoty červeně TP303, jež byla, po časově a finančně náročných úpravách provozu, schválena Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským jako doplňková nutriční látka E1 (zdroj železa). Bohužel ke konci roku 2017 bylo ze strany

Evropské komise paušálně zamítnuto další používání oxidu železitého kvality E1 v krmných směsích. Dnem 4. 7. 2018 jsme tak byli nuceni ukončit prodej TP303 do tohoto sektoru.

Aplikační záběr je stále široký a nároky trhu jsou stále vyšší. Je požadován ucelený odstínový sortiment, ale i druhy pro lepší zpracování a dispergaci. Pro přiblížení celé problematiky připravujeme opět samostatnou rubriku Novin PRECHEZA věnovanou v roce 2019 právě klíčovým aplikacím železitých pigmentů. Specialisté Technického servisu vám přiblíží jednotlivé aplikační sektory v širším detailu. Závěrem vás tedy srdečně zveme k nahlédnutí na reálné výrobky probarvené našimi FEPRENy.

Jan Příkryl

Reportáž

Skladování a expedice titanové běloby očima žen ze 4. patra

V pátek 25. ledna 2019 jsme s kolegyní navštívily centrální sklad produktů (dále CSP). Nebyla to naše první návštěva, žádná překvapení jsme neočekávaly, chtěly jsme přinést pohled na práci kolegů na jiném oddělení. Jak jsme brzo zjistily, naše návštěva byla doslova pohled laika do prostředí, které známe jen jako součást našeho „papírování“.

Naším průvodcem byl vedoucí skladu, pan Petr Krejčířík.

Sklad CSP vznikl v roce 2004 z důvodu navýšení kapacity skladovacích prostor, které byly v té době již nedostatečné. Sklad pojmul 3 500 tun titanové běloby. V roce 2018 byla přistavěna další část, která pojme 4 100 tun titanové běloby, v současné době je tady možné zaplnit prostory více než sedmi tisíci tunami. Pro nakládání slouží šest ramp, naložení kamionu může trvat od patnácti minut po tři hodiny. Ale pořád to byly informace, které více méně známe.

Loni ještě přibyla část pro plnění silovozů a tato část byla pro nás jako laiky nejvíce zajímavá/překvapující/neočekávaná. Systém plnění těchto vozů je založen na principu terčíkových dopravníků.

Terčíkové dopravníky jsou určeny k distribuci sypkých materiálů na dlouhé vzdálenosti dopravními linkami s více vstupy a výstupy. Dopravník představuje promyšlenou variabilní stavebnicovou konstrukci, která umožňuje přepravu hmoty v horizontální i vertikální rovině. Systém terčíkové dopravy obsahuje pohonnou jednotku, sérii rohových prvků, obvykle v kovovém provedení (dle požadavků a předpokládaného účelu využití), a uzavřenou trubkovou dopravní linku. Materiál ve formě prášku nebo granulí je transportován pomocí plastových či kovových kotoučů (terčíků) upevněných na laně nebo řetězu probíhajícím uvnitř těchto trubkových dopravních tras. Uzavřený systém zabraňuje znečištění přepravovaného materiálu i okolního prostředí.

Zuzana Hrbáčková & Zuzana Bartoňková

Foto: Petr Krejčířík, Zuzana Bartoňková

Procházka skladem se samozřejmě neobešla bez navštívení starého, tedy původního, skladu titanové běloby, vlastně části výroby. Zde na nás čekal druhý překvapující moment výpravy. Výroba potravinářské kvality je vystavena vysoké úrovni čistoty a to také přináší složitý proces, než se vůbec může začít balit požadované zboží.

Pověřený člověk musí mít odpovídající ochranný oblek, umyté ruce si musí i dezinfikovat a teprve poté je vpuštěn do místnosti s balicí linkou.

Opět je nutné zdůraznit, že ani zde přes vysoký hygienický standard není proces zcela mechanizovaný a stále je potřeba lidské síly.

Ale o tom třeba zase příště.

Přestože je tato linka díky dopravníkům mechanizovaná, lidská síla je v tomto procesu stále nenahraditelná. Ať už se jedná o přesun zboží (vaku) ze skladových regálů k lince, samozřejmě vysokozdvížným vozíkem, která přepraví vak k dopravníku, přenesení opět na vysokozdvížném vozíku k výsypkám, nebo konečné naplnění. Práce v tomto prostředí je velmi prašná, ovšem část s kamionem zůstává oddělená a při plnění nedojde ke znečištění vozu ani zvenku.

Bezpečnostně technické služby

Bezpečnost, hygiena práce a požární ochrana v roce 2018

V roce 2018 došlo k 13 pracovním úrazům s pracovní neschopností (v roce 2017 to bylo 10 pracovních úrazů s pracovní neschopností). Závažnost úrazů, to znamená průměrné procento pracovní neschopnosti z titulu úrazů, má hodnotu 0,30. Tento ukazatel je o polovinu vyšší ve srovnání s rokem 2017 a je na úrovni dlouhodobého maxima.

Pět úrazů s pracovní neschopností bylo zaznamenáno na provozní údržbě, dva u energetiky a po jednom úraze ve výrobě titanové běloby, na energetice, hospodářské správě, mezioperační kontrole, technologii a u měření a regulace. Všechny zaznamenané úrazy měly společnou příčinu – nepozornost a podcenění rizika práce. Statisticky nejčastější příčinou úrazů byly pády, strojní zařízení a průmyslové škodliviny. Nejčastěji zraněnou částí těla byla levá noha (30 %) a levá ruka (24 %). Pro pracovní úrazy bylo zameškáno 711 kalendářních dnů (v roce 2017 to bylo 430 kalendářních dnů). Nebyla nově ohlášena nemoc z povolání. Detailní statistika úrazovosti v jednotlivých letech je patrná z tabulky.

Ve spolupráci s odborovou organizací proběhly prověrky BOZP na všech výrobních pracovištích. Tyto prověrky se budou opakovat i v roce 2019.

Co se požární ochrany týče, nebyl v průběhu roku 2018 v PRECHEZA a. s. evidován žádný požár, výbuch ani únik nebezpečných látek. Máme 38 aktivních členů sboru dobrovolných hasičů, kteří jsou k výkonu své práce patřičně připravováni. Každoročně se účastní výcviku v rozsahu stanoveném HZS Olomouckého kraje, včetně přezkoušení, podrobují se pravidelným lékařským prohlídkám a profesní přípravě řidičů. Naši dobrovolní hasiči udržují požární techniku, zabezpečují revize a obnovu přenosných hasičích přístrojů a zařízení pro dodávku požární vody.

Rok	Počet PÚ s pracovní neschopností	Počet PÚ bez pracovní neschopností	Počet PÚ na mil. odprac. hodin	Závažnost	Četnost
2004	11	11	10,39	0,35	1,73
2005	4	11	3,91	0,09	0,66
2006	12	21	12,01	0,18	1,98
2007	4	15	3,99	0,15	0,66
2008	5	20	5,01	0,15	0,84
2009	5	10	5,23	0,08	0,88
2010	4	6	4,22	0,05	0,71
2011	5	1	5,31	0,06	0,71
2012	4	8	3,95	0,06	0,66
2013	11	11	10,63	0,21	1,77
2014	7	1	6,74	0,28	1,12
2015	11	1	10,6	0,14	1,75
2016	5	1	4,80	0,28	0,80
2017	10	2	9,67	0,19	1,60
2018	13	4	12,42	0,30	2,00

Co nás čeká v roce 2019?

Mezi hlavní úkoly patří:

- Dozorový audit systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci OHSAS 18001.

- Kontrola Oblastního inspektorátu práce v rámci prevence závažné havárie.
- Provedení prověrek BOZP v souladu s požadavky Zákoníku práce a ve spolupráci s OS ECHO.

Pro zájemce o vývoj BOZP a PO v PRECHEZA a. s. jsou k dispozici aktuální data na podnikovém SharePointu v sekci „Rychlé informace“.

Karel Kolář

Personalistika

Zlepšovatelství v Precheze v roce 2018 a vyhlášení pravidel soutěže na rok 2019

Zlepšovatelství je součástí naší snahy o trvalé snižování nákladů, zvyšování kvality produkce a zefektivnění činnosti firmy. Tradičním prvkem tohoto procesu je i soutěž zlepšovatelů.

V loňském roce byly podány dva zlepšovací návrhy; z toho jeden byl přijat a jeden nepřijat. V souladu s pravidly se hodnotily výsledky podle následujících kritérií: Dosažené přínosy vyjádřené v Kč – za 1 000 Kč dosaženého přínosu 1 bod. Počet nabídnutých ZN – za každý nepřijatý (nerozhodnutý) ZN 5 bodů.

Počet přijatých ZN

– za každý přijatý ZN 20 bodů.

Počet přijatých ZN v oblasti bezpečnosti a hygieny práce

– za každý přijatý ZN 50 bodů.

Soutěž zlepšovatelů se bude konat i v letošním roce podle kritérií, která se v roce 2018 osvědčila. Největší váhu budou mít opět body za dosažený přínos. **Oceňuje se prvních pět nejlepších zlepšovatelů. Každý z těchto pěti oceněných obdrží finanční ohodnocení, jehož výše je odstupňována dle aktuálního místa.**

Do celkového hodnocení se zařazují i zlepšovací návrhy z předchozích let, které se vyhodnocují až po zkušebním provozu.

Umístění ve Zlepšovatelství soutěži za rok 2018

1. Hejl Zbyněk
2. Vašínská Robin
3. Matuška Jiří
4. Pěcha Martin
Hruška Ladislav

5. Baďura Richard
Bernát Miroslav
Červenka Petr
Pikal Petr

Všem oceněným patří naše blahopřání, všem zlepšovatelům naše uznání a přání co nejvíce nápadů a hodně trpělivosti při jejich realizaci.

Sylva Lovasová

ZAPOJTE SE DO PROJEKTU DO PRÁCE NA KOLE

V loňském roce se do soutěže Do práce na kole zapojilo 32 zaměstnanců Prechezy v osmi týmech. Počet aktivních cyklistů se oproti roku 2016 snížil o třináct. Pojďme se letos polepšit!

Cílem Do práce na kole je motivovat co nejvíce lidí, aby jako dopravní prostředek po městě používali jízdní kolo nebo jakoukoli bezmotorovou formu dopravy včetně běhu a chůze. Když lidé přestanou denně jezdit autem,lepší tak nejen svou kondici, náladu a možná i vztahy s kolegy, ale přispějí i k čistšímu ovzduší a celkově příjemnějšímu a bezpečnějšímu městu.

Do práce na kole je týmová soutěž pro všechny, kdo sestaví tým o minimálně dvou a maximálně pěti členech a pravidelně spolu s kolegy dojíždí během května do práce na kole. Letos se opět zapojí do soutěže i běžci, chodci, bruslaři, skateboardisté, longboardisté, vozíčkáři...

V rámci soutěže se účastníci mohou zapojit hned do několika soutěžních kategorií zaměřených na pravidelnost, délku jízdy, kreativitu aj. Zaměstnavatelé mohou bojovat o titul „Cyklozaměstnavatel roku“ i v kategorii „Nejlepší vnitřní soutěž“.

Registrace do soutěže bude probíhat opět na www.dopracenakole.cz. Přesnější informace o soutěži a zahájení registrace budou k dispozici na plakátech a sharepointu.

Alena Okáčová

Jubileum životní

LEDEN

50 LET Suchý Pavel
vedoucí informatiky

60 LET Kadlas Lumír
projektový specialista

ODCHOD DO DŮCHODU Zdařil Oldřich
denní mistr PKS

ÚNOR

50 LET Roháč Bohuslav
vedoucí zásobování vodou

60 LET Némčáková Hana
laborantka

v zaměstnání

LEDEN

35 LET Hužík Lubomír
provozní elektrikář

ÚNOR

30 LET Mission Wieslaw
chemik-topič

PRECHEZA

Srdečně zveme zaměstnance společnosti PRECHEZA a. s. na

Ples zaměstnanců

22. března 2019

od 20.00 hodin | Klub Teplo | Horní náměstí 9, Přerov

K tanci a poslechu hraje JEN TAK 2 a cimbálková MAJERÁN. Program zpestří zábavná lekce latinskoamerických tanců.

Vstupenky jsou v prodeji od 21. ledna 2019 u paní Sylvy Lovasové, kancelář v přízemí AB za mzdovou účtárnou, kl. 2831.

cena vstupenky
100 Kč

V ceně vstupenky
je zahrnuta večeře i tombola.

Redakční rada

Cestujte s námi po České republice

DOV OSTRAVA
výlet do průmyslu

Unikátní areál bývalých Vítkovických železáren nabízí zábavu pro děti i dospělé a za každého počasí. Toto místo, kde se v letech 1828–1998 těžilo uhlí a vyrábělo železo, se proměnilo v jedinečné vzdělávací, kulturní a společenské centrum.

Můžete si celý areál projít sami, povedou vás naučné tabule, s průvodcem se však dostanete i do budov, které nejsou běžně přístupné. Skipovým výtahem, který dříve nakládal suroviny, se vyvezete na vrchol vysoké pece, kde se dozvíte vše o výrobě železa i o historii podniku.

Více než dvacetimetrová nástavba vysoké pece, která protahuje prohlídkovou trasu do výšky bezmála 80 metrů, nabízí nádherný výhled na Beskydy a okolí. Obrovský plynojem proměnila nová vestavba na multifunkční aulu Gong, kde probíhají koncerty či konference. Z bývalých sprch dělníků vykouzlil Jarek Nohavica útulný klub.

V roce 2014 byl otevřen
„Svět techniky“.

V bývalé energetické ústředně najdete **netradiční výukový prostor a interaktivní muzeum**, tzv. „Malý svět techniky“, o kousek dál „Velký svět techniky“ nabízí chytrou zábavu pro všechny věkové kategorie na 14 000 m² – zahrnuje **interaktivní expozice, laboratoře, dílny, 3D kino, Divadlo vědy** a mnohé další. Vězte, že víkend vám ke zhlédnutí celého areálu a patřičného vyřádkování ve Světech techniky nebude stačit.

„Velký svět techniky“
nabízí chytrou zábavu
pro všechny věkové
kategorie
na 14 000 m²

**Multifunkční aula
GONG** – původně obrovský plynojem.

HORY ZÁŽITKŮ
areál Dolní Morava

Na zimní či letní dovolenou nebo jen na výlet doporučujeme malou, do nedávna neznámou obec Dolní Morava rozkládající se mezi Orlickými horami a Jeseníky na úpatí Králického Sněžníku. Je to místo vhodné pro túry, výjízdky na kole, jízdu na koloběžkách, lyžování, běžkování, ale také pro slastné nicnedělání či užívání si společných zážitků s dětmi v Mamutíkově světě. Letošní letní sezónu obohatí nová bobová dráha, která je momentálně ve výstavbě. Kromě výšlapu po Stezce do nebes můžete vyzkoušet adrenalinový okruh s přejezdy v lanovém parku či houpačku Double Big swing na adrenalinové věži. Toto je jen malá ochutnávka z nabídky resortu Dolní Morava, tak neváhejte a vydejte se objevovat krásy okolí Králického Sněžníku.

Můj tip: Králický Sněžník 1 424 m n. m. – Nasedněte na sedačkovou lanovku u horské chaty Marcelka a nechte se vyvézt do nadmořské výšky 1 116 m n. m. k horské chatě Slaměnka. Odtud se vydejte po hřebenové modré a zelené turistické trase, která se těsně pod vrcholem spojí se žlutou. Tato trasa je dlouhá 11 km. Zpět do údolí se dostanete po žluté naučné stezce, která je nejkratší a má 9 km.

NEMOJANSKÝ
MLÝN

Hotel Nemojanský mlýn najdete v klidné obci Nemojany 6 km od Vyškova uprostřed přírody. Jedná se o perfektní místo pro rodinnou dovolenou s klidnými i aktivními členy. Užívat si můžete projíždky na koních a čtyřkolkách, paintball či airsoft. Zkusit lze i lukostřelbu nebo si můžete odpočinout při koupání a rybaření v blízkém rybníku Chobot. V nedalekém okolí Moravského krasu je mnoho tras pro turisty i cyklisty.

Můj tip: Nenechte si ujít návštěvu Macochy, Kateřinské jeskyně či Sloupsko-šošůvských jeskyní, které jsou tvořeny chodbami a podzemními propastmi.

Hotel NEMOJANSKÝ MLÝN

V nedalekém okolí hotelu v Moravském krasu je mnoho tras pro turisty i cyklisty.

BÍLÝ POTOK
– PENZION POLEDNÍK

Velmi vhodné místo pro návštěvu Jizerských hor, které jsou protkány cyklotrasami a v zimě neskutečným množstvím nádherně udržovaných běžeckých stop. Nedaleko je možné navštívit klášter františkánů v Hejnicích, Lázně Libverda, známou výletní restauraci Obří sud. V Penzionu Poledník se díky vstřícnosti majitelů budete cítit jako doma. V zimě je možno si domluvit odvoz transitem na sedm kilometrů vzdálenou Smědavu, která je ideálním výchozím bodem běžeckých tras.

Můj tip: Nedaleko penzionu se nachází unikátní Jizerskohorské technické muzeum, které je situováno v prostorách bývalé textilní továrny. Parní stroj z roku 1894, paličkovací stroj, torza havarovaných letadel, funkční letový trenážer, šicí stroje – to jsou jen zlomky exponátů této národní kulturní památky.

ZA TRUBIČKAMI, MÍSTNÍM PIVEM
A SPORTOVNÍM VYŽITÍM

Autem, ale pohodlně i vlakem, je z Přerova dostupná vesnička Branná, ležící na okraji Hrubého Jeseníku ve výšce cca 650 m n. m. Cesta do Branné nezabere v obou případech více než půl druhé hodiny a navštívit ji můžete v létě i zimě. V katastru obce se nalézá několik kulturních památek, kterým dominuje komplex zámku se zříceninou hradu Kolštejn. Celé historické jádro obce je od roku 1992 městskou památkovou zónou. Je střediskem zimních i letních sportů.

V létě je místní dominantou geologická a geomorfologická přírodní památka Pasák, rozléhající se na území 2,5 ha, která byla vyhlášena již roku 1982 chráněným přírodním výtvorem. Vytýčená naučná stezka nabízí na 12,5 km dlouhé turisticko-rekreační trase celkem 14 polytematických zastavení. Další, již čistě turistické trasy vedou z Branné na vrcholy Paprsek či Šerák. Ze Šeráku lze dále pokračovat hřebenovkou na Keprník, Vozku nebo ti zdatnější třeba až na Praděd.

V zimě je Branná nesporným lákadlem pro lyžaře. Místní skiareál, který každoročně otvírá sezónu jako jeden z prvních v ČR, disponuje třemi sjezdovkami, vhodnými jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé lyžaře. Areál je vybaven dvousedačkovou lanovkou, dvěma vleky i lanovým vlekem pro ty nejmenší, působí zde i lyžařská škola a půjčovna. Nad sjezdovkou navíc začíná 13 km dlouhý, strojově upravovaný, běžecký okruh, po jehož absolvování se nabízí navštívit zázemí s občerstvením přímo pod svahem, další možnosti, jak se občerstvit, je navštívit restauraci s minipivovarem přímo na náměstí, kde je i možnost ubytování s wellness programem. Známá je i místní malebná cukrárna s vyhlášenými Staroměstskými trubičkami.

Tak přijďte prozkoumat krásy a chutě Jeseníků!

NÁCHOD

Krásné město se nachází v Královéhradeckém kraji v turistickém regionu Kladské pomezí na severovýchodě Čech. Je vstupní branou do skalních scenérií, které skýtají nedaleké Teplické, Adršpašské a Broumovské skály. Procházkou skalami nejen prověříte svou fyzickou zdatnost, ale i představivost při prohlídce jednotlivých skalních útvarů se zajímavými pojmenováními po různých osobách, zvířatech i věcech. V Adršpachu si můžete i připomenout místa, kde byly natočeny některé české pohádky a filmy. Pro milovníky vodních sportů skýtá příležitosti nedaleká vodní nádrž Rozkoš. A chcete-li si vychutnat příjemnou a klidnou atmosféru lázeňského městečka, pak nezbyvá než navštívit příhraniční polské lázně Kudowa-Zdrój. Pro rodiny s dětmi je doporučeno navštívit místní aquapark.

NESUCHYNĚ

V této malé výšce Středočeského kraje byl vystavěn moderní sportovně-vzdělávací areál, ve kterém je možné strávit příjemné dny určené k relaxaci či dovolené. K dispozici je skutečně široká škála vyžití od krytého vyhřívání bazénu, vířivky, multifunkčního hřiště, minigolfu až po vnitřní sportoviště vč. stolního tenisu a squashu. Pro aktivní sportovce pak okolí nabízí několik cyklostezek i turistických cest, po kterých lze navštívit blízké město Rakovník s jeho krásnými věžemi nebo nedaleké Krušovice se známým pivovarem. Pro milovníky hradů a zámků je cílem určitě majestátný Křivoklát s nádherným rozhledem do okolí.

BÍLÉ KARPATY, konkrétně
VOJŠICKÉ LOUKY

Vojšické louky jsou nejznámější oblastí Bílých Karpat, kde rostou vzácné orchideje mnoha druhů. Lokalita se nachází poblíž obce Velká nad Veličkou a její jádro tvoří národní přírodní rezervace Čertoryje. Tyto louky vznikly podobně jako jinde v Karpatech vymýcením lesů s cílem získat pastviny a krmivo pro dobytek. Uprostřed lesů a obýlých kopců se nacházejí solitérní stromy, převážně duby, což navozuje představu jednoho velkého parku. Kromě orchidejí poskytují louky prostor k životu mnoha vzácným a ohroženým rostlinám a živočichům.

VÝLET DO JESKYNĚ
BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Jedná se o unikátní dílo inspirované českou historií. Najdete ji na okraji obce Rudka u Kunštátu. Jeskyně se nachází v nitru kopce nazvaného Milenka. Okolí jeskyně je upraveno jako park a stává se postupně galerií pod širým nebem. Nad lesoparkem na kopci Milenka stojí kamenná rozhledna, ze které je pěkný výhled na Jeseníky, Krkonoše a Pálavu.

BÍLÝ POTOK
Jizerské HoryBRANNÁ
Jeseníky

Energetika

Zajištění napájení PRECHEZA a.s.

Napájení Prechezy bylo do roku 2013 zajišťováno třemi hlavními transformátory, 22/6,3 kV T1, T2 a T10.4, s různými výkony (2× 12,5 MVA a 1× 16 MVA). V roce 2013 byly v rámci investic demontovány dva transformátory, T1 a T2, s rokem výroby 1962 (na základě různých zkoušek a jejich výstupů de facto neprovozovatelné) a bylo rozhodnuto, že zatím bude osazen jen jeden nový transformátor (nově T10.1) o výkonu 16 MVA. Dodávku elektřiny bylo od té doby možno zajistit přes „jen“ dva vstupní transformátory, T10.1 a T10.4.

Koncem jara 2018 byla automatickými ochranami indikována závada na transformátoru T10.4. Tento transformátor je z roku 1991, skoro „nový“, přesto se závadu dlouho nedařilo odstranit. A najednou jsme na vstupu měli jen jeden transformátor (T10.1). S ohledem na vysoké riziko výpadku napájení Prechezy bylo okamžitě rozhodnuto, že stav transformátorů bude doplněn na původní počet, tj. na tři vstupní transformátory. Obratem bylo vypracováno technické zadání pro výběr dodavatele transformátoru a neprodleně provedeno výběrové řízení. Nový transformátor přitom samozřejmě splňuje nařízení EU o ekodesignu. Nejkratší termín dodávky transformátoru byl 6 měsíců. Realizaci na základě vý-

běrového řízení provedla firma CEMEL servis s. r. o., které se podařila realizace zvládnout v požadovaném termínu. Součástí dodávky nového transformátoru T10.2 bylo jednak kompletní vybavení vstupní kobky 22 kV, ale také výstupního rozváděče 6,3 kV. Transformátor T10.2 byl umístěn do bývalé transformátorové kobky T3 v budově hlavní trafostanice. Byly osazeny nové ochranné terminály, které byly připojeny do stávajícího systému řízení a monitoringu VN rozvodu MicroSCADA. Na vstupu transformátoru byl osazen analyzátor kvality elektřiny tak, abychom byli schopni přesně identifikovat možné odchylky kvality, resp. nesymetrie dodávek elektřiny do elektrorozvod-

né soustavy Prechezy. V rámci instalace nového transformátoru T10.2 bylo zapotřebí upravit i polostabilní hasicí zařízení tak, aby splňovalo současné legislativní a bezpečnostní předpisy. V rámci zkoušek polostabilního hasicího zařízení proběhlo i cvičení místního dobrovolného požárního sboru Prechezy. Nyní lze opět plánovat revize vstupních transformátorů tak, že bude vždy dodrženo pravidlo N+1, tedy že pokaždé bude existovat minimálně dvojitá cesta transformace na vstupu. Napájení Prechezy je nyní zajištěno třemi transformátory 22/6,3 kV o výkonech 16 MVA, protože nakonec se i T10.4 podařilo několika opravami doslova dotlačit do provozuschopného stavu.

David Blažák

Foto: Archiv PRECHEZA

Vodní hospodářství

Skládka zelené skalice – historie a současnost

Skládka zelené skalice je jedním z fenoménů, viditelným z letadla, který patří k chemičce v Přerově. První skládka A byla založena hned po nájezdu výroby TB v roce 1970, když se zjistilo, že oproti předpokladu je produkce skalice daleko větší než její spotřeba. Po třech letech byla skládka plná, takže se postavila další skládka B.

V mezidobě se podařilo konsolidovat výrobu železitých pigmentů, čímž se přece jen snížila nadprodukce skalice na skládku. Přesto byla v dalších letech otevřena třetí skládka C, která ovšem sloužila především na tzv. kyselé systémy (odpad ze zahušňování štěpné kyseliny sírové v budově PS20). Tato skládka měla nejmenší životnost a byla zlikvidována v rámci likvidace starých ekologických zátěží po privatizaci podniku mezi lety 1995 a 2000. V době největší „slávy“ bylo na všech skládkách uloženo dohromady přes půl milionu tun zelené skalice.

Protože se jednalo o palčivý problém firmy, bylo vedením uloženo najít možnost zpracování skalice na nějaký produkt, o který by byl zájem. Vyhrála oxidace síranu železnatého na síran železitý, což je nejpoužívanější koagulant pro čištění pitné vody. Po laboratorních a poloprovozních zkouškách byla následně postavena a v roce 1990 uvedena do provozu nová výrobní linka přímo vedle skládky skalice a výrobek dostal název Prefloc. Linka ihned začala ukusovat skalici z hromady, ovšem byznys v oblasti pitné vody nebyl

Foto: Rostislav Pechál

naším hobby, a tak byl hledán perspektivní partner. V roce 1994 byla proto založena společná firma s Kemirou Kemi AB ze Švédska pod názvem Kemifloc a. s., která zde působí doposud. Zvyšování výroby TB po privatizaci nebylo možné bez zvyšování efektivity využití hlavní suroviny – ilmenitu – a snižování množství vedlejších produktů. Bádání

našeho výzkumu vedlo k přechodu na ilmenity s nižším obsahem železa a vyšším obsahem titanu. Tento krok, zvyšování výroby železitých pigmentů a Monosalu a spotřebovávání skalice na koagulant vedlo k postupnému snižování přebytků, a tudíž i zásob skalice. Snižování zásob bylo natolik výrazné, že byla v roce 2014 úplně vyčištěna skládka B a mohl zde být

vybudován nový mezisklad zelené skalice. Jeho umístění již počítá s trasou dálnice D1, která v tomto prostoru má vést. V posledních letech byla postupně dobřena skalice i ve skládce A a začal odvoz již nepoužitelného odpadu na zabezpečenou skládku mimo podnik. Aktuálně je skládka skalice A prázdná, zbývá jen umýt její asfaltové dno. A co bude dál? Budeme

doufat, že se stát co nejdříve dohodne s ekology a začne výstavba dálnice. Trasa je plánována nad značnou částí skládky A, která tímto ztratí svou funkci. Stát proto v rámci budování dálnice D1 zrekonstruuje i skládku A v menším rozsahu, abychom mohli společně s Kemiflocem i nadále přebytky zelené skalice v podniku skladovat.

Rostislav Pechál, Pavel Mikulík

Volejbal PRECHEZA Přerov

Sezóna je v plném proudu

Všechny složky Volejbalu PRECHEZA Přerov mají rozjeté soutěže a bojují o co nejlepší umístění. Ženy mají rozehranou druhou část extraligy, po ní se rozhodne, s kým se střetnou ve třetí části. Juniorkám se bohužel nepodařilo postoupit mezi prvních šest v republice.

Skončily na čtvrtém místě moravské části, ale do republiky postupují jen první tři. Tím pádem si zahrají ve skupině o udržení v extralize. Naopak kadetky mezi elitu postoupily a čekají je boje o titul. Dále po-

kračují krajské soutěže juniorek a kadetek B, starších a mladších žákyní A a B, trojkové turnaje minižákyní. Všechny tyto mládežnické složky dle umístění a následně dalších kvalifikačních bojů mohou dosáhnout na

co nejlepší umístění. Budeme jim všem držet palce, i když se jim nepodaří dosáhnout na mety nejvyšší. Hlavní je radost z této pěkné kolektivní hry a velká motivace do dalších sezón.

Dana Lehnertová

Foto: Jan Pořízek

Příroda kolem nás

Únor bílý – pole sílí

Tato pranostika má cosi do sebe. Vše odpočívá, nabírá síly na jaro. Jenže ač to vypadá, že v mrazivém únoru příroda jen klidně dřímá a čeká na první teplé dny, přece jen se mnohé děje a mnohé lze pozorovat.

Konečně se začínají citelně prodlužovat dny. Stromy již mají připravené pupeny. Jako první kvete vrba jiva – kočičky, jak se jim lidově říká a všichni je dobře známe. Ovšem jsou chráněné a je zakázáno je trhat! Nápadnými žlutými kvítky, které jsou oboupohlavné, rozkvétá dřín obecný. Rovněž kvete líska obecná, kde samčí květy jsou výrazně dlouhé jehnědy, zatímco samičí květenství jsou nenápadné pupence s malou vyčnívající fialovočervenou bliznou.

V teplejších dnech začínají zpívat ptáci a koncem února dokonce ti nejotuzilejší přilétají. Jako první se vrací husy velké (hnízdí již v půlce února), špačci obecní, skřivani polní, čejky chocholaté a konipasí bílí (při mírných zimách u nás i zůstávají). Naopak odlétají havrani.

V tělech samic spárkaté zvěře se obnovuje vývoj plodu, tedy končí období tzv. utajené březosti v období strádání. Srncům rostou parůžky, zatímco jeleni začínají své parohy v tomto čase shazovat, později se k nim přidávají také daňci. V teplejších oblastech začíná párování koroptví a v plném proudu je také honcování zajíců, které trvá až do pozdního léta. Jejich rozverný hopsání po polích v hojném počtu není ničím neobvyklým. Má však daná pravidla – říjná zaječka je vždy v čele a za ní se vine průvod zajíců, kteří se ji snaží „uhnout“. Zaječcí samice se v době honcování také perou mezi sebou, a to úderem předních tlapek. Jejich zápasy nápadně připomínají box. Právě toto chování dalo příčinu anglickému rčení „mad as a March hare“ (bláznivý jako zajíc v březnu).

Kalous ušatý

Foto: Karel Palacký

V únoru začíná tok kalouse ušatého a puštika obecného. Při námluvách samec v těsné blízkosti hnízda ve vzduchu tleská hlasitě křídly pod tělem a klape zobákem, čímž se snaží upoutat pozornost samice. Vlastní hnízdo si ani jeden z nich nestaví. Puštík nejraději využívá dutiny starých stromů, kalous raději osídí opuštěná hnízda krkavcovitých ptáků, kání či veverek. Únor je měsícem říje rysa a vlka a kaňkování vyder a lišek. Lišky můžeme v dnešní době pozorovat naprosto běžně. Jsou ale tvory nočními a přes den tráví čas většinou v norě. I samotné páření se odbyvá uvnitř nory. O jednu lišku se většinou uchází více samců a soupeření bývá doprováze-

no zápasy. Hlasově se v období kaňkování projevuje fena i pes. Fena se ozývá protáhlym chraptivým štěkotem a pes hlasitým skolením, které bývá v mrazivé noci slyšet stovky metrů daleko.

Některé otužilé veverky už se touto dobou starají o svá první mláďata a pomalu se probouzejí jezevci. Bachyně prasete divokého rodí podélně pruhovaná selata, tzv. markazíny. Bývá velmi ostražitá a neváhá potenciálního predátora napadnout. Setkáte-li se na jaře s malými „pyžamáčci“, je rozumné vzít nohy na ramena. To vše a mnohé další se odehrává ve zdánlivě spící krajině, která se pomalu, ale jistě připravuje na bouřlivé jaro.

Kateřina Stojanová

Honcování zajíců

Foto: Libor Jabůrek

ZO OS ECHO PRECHEZA

Nabídka lázeňských pobytů pro zaměstnance a.s. PRECHEZA v roce 2019

PRIESSNITZ Jeseník

Týdenní pobyt v ceně 8 043 Kč/osoba

V ceně je zahrnuto – lázeňské procedury: 1× koupel perličková, 2× plavání v rehabilitačním bazénu, 2× parafín, 1× masáž klasická částečná, 1× vířivá koupel dolních končetin, 2× solná jeskyně, 1× měkké a mobilizační techniky, 1× klimatoterapie – Priessnitzova pohybová terapie, včetně 1× lékařské vstupní a 1× výstupní prohlídky, 6× ubytování v lázeňském domě Jan Ripper***, nebo Bezruč*** a Priessnitz**** ve dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením a TV, 6× polopenze. Bonus k pobytu: V ceně pobytu mohou zaměstnanci využít 1× zapůjčení Nordic walkingových holí a kulturní akce dle aktuální nabídky (přednášky, koncerty, výlety).

V letních měsících je možné denně zdarma využít procedury ve venkovním balneoparku (koupele, stříky, sprchy, bazénky, místa pro duševní relaxaci).

Lázně Luhačovice, Hotel Vega***

Týdenní pobyt (7 dní/6 nocí) (8. 1.–20. 12. 2019)

6 590 Kč/osoba (8 990 Kč/osoba/1 pokoj)

V ceně je zahrnuto 6× ubytování v prostorném dvoulůžkovém pokoji, 6× polopenze, volný vstup do hotelového bazénu a fitness, 1× relaxační masáž zad a šíje (20 minut), 1× rašelinový zábal zad (20 minut), 1× reflexní masáž plosek nohou, 1× perličková koupel s přísadou dle svého výběru (15 minut) – pro 1. osobu na pokoji, 1× hydromasáž dolních končetin (15 minut) – pro 2. osobu na pokoji, 3× whirlpool (15 minut), 1× sauna (60 minut) nebo infrasauna (30 minut).

V letních měsících volný přístup do nově vybudovaného venkovního bazénu s infinity hranou.

Bonus k pobytu: hotelový bus zdarma do Luhačovic a zpět, jaro – zapůjčení horského kola nebo Nordic walkingových holí (1 den), léto – volný vstup na sportoviště dle výběru na 2 hodiny / zkušební jízda na přírodní vodní skluzavce, zima – horký nápoj dle aktuální nabídky podávaný v naší kavárně s výhledem.

Janské Lázně, Lázeňský hotel Terra***

Týdenní pobyt (7 dní/6 nocí) – (14. 1.–15. 12. 2019)

7 950 Kč/osoba (9 540 Kč/osoba/1 pokoj)

V ceně je zahrnuto 6× ubytování ve dvoulůžkovém pokoji, kategorie superior Bellis, 6× polopenze, vstupní lékařská konzultace, 8 procedur v průběhu pobytu dle individuálního zdravotního stavu – koupele, zábaly, klasické i wellness masáže, Nordic Walking, skupinová cvičení atd., vstup do lázeňského AQUACENTRA a FITNESS CENTRA 1 hodinu denně, v zimní sezoně karta na skibus zdarma + 15% sleva na skibus, 15% sleva na volně prodejné procedury,

Lázně Lednice, Spa Resort Lednice****

Týdenní pobyt (7 dní/6 nocí), (2. 1.–12. 5. a 3. 11.–20. 12. 2019)

9 190 Kč/osoba (10 690 Kč/osoba/1 pokoj)

(12. 5.–3. 11. 2019) 9 990 Kč/osoba (11 490 Kč/osoba/1 pokoj)

V ceně je zahrnuto 6× ubytování ve dvoulůžkovém pokoji s příslušenstvím, 6× polopenze, 1× perličková koupel, 2× jodová mořská koupel, 1× Parafango, 1× parafinový zábal na ruce, 1× klasická masáž částečná.

Pro zaměstnance je dotace zaměstnavatele 3 000 Kč na pobyt. Jakýkoliv pobyt je potřeba zaplatit v době před nástupem. Další informace k nabídce lázeňských pobytů najdete na www.odbornyprecheza.cz.

Přihlášky na pobyt organizačně zabezpečuje předseda ZO OS ECHO PRECHEZA pan Michal Mlčoch – administrativní budova 1. patro, tel. 2266.

Zdravý životní styl

Cvičení ve fitness Contours
aneb jak omládnout bez skalpelu

Zdravý životní styl

Loňskou sérii článků o cvičení v posilovných dnes uzavřeme ucelenými informacemi o Contours fitness, posilovně uzpůsobené a určené speciálně pro ženy. Ano, tato poznámka je zcela pravdivá, muži do Contours fitness opravdu přístup nemají, ale jsou to většinou právě oni, kdo u svých žen výsledky a změny nejvíce ocení.

Fitness centra Contours mají svůj specifický systém cvičení, který probíhá formou kruhového tréninku. Po celé ploše tělocvičny jsou v kruhu umístěny cvičební stroje a mezi nimi je spousta dalších cvičebních podložek a všude kolem sportovní nářadí a náčiní. Stroje mají jak pozitivní, tak negativní rezistenci, což je podstatný rozdíl od hydraulických strojů v klasických posilovnách. Posilujete tedy při pohybu nahoru i dolů, čímž se maximalizuje výsledek. Takto na strojích, uzpůsobených cíleně pro ženy, dosáhnete při nižším počtu opakování lepších a rychlejších výsledků. Každá minuta cvičení je tedy opravdu využita na 100 %. Takovýto posilovací stabilní stroj je v každém fitness Contours osm, pro základní svalové partie. Cviky a zátěže na všech strojích trenérky vždy přizpůsobí věku, hmotnosti a různým zdravotním omezením a disbalancím každé klientky. V praxi to znamená, že trenérka vždy zvolí vhodnou zátěž pro každou cvičenku tak, aby se buď předešlo svalové disbalanci (máme je většinou z pohodlného držení těla, zvedání a nošení dětí, tašek s nákupy a také z práce na PC či z mnoholetých stá-

le stejných pohybů při pracovních činnostech), nebo aby se naopak napravila.

Na každém stroji se cvičí 45 vteřin, cviky na strojích pravidelně střídá aerobní cvičení, které také vždy pečlivě vybírá trenérka. Tento způsob cvičení se nazývá kruhový trénink. A v čem spočívá kráska kruhového tréninku?

Ušetříte čas

V posilovně nemusíte trávit hodiny, abyste na sobě pozorovala nějaké změny. Stačí již 30 minut 3–4krát týdně, aby byl pohled do zrcadla radostnější a cítila jste se mnohem lépe. Nikdo vám ovšem nebrání v tom, abyste cvičila déle.

Procvičíte každý sval

Kruhový trénink je sestaven tak, abyste procvičila celé tělo, posilujete rovnoměrně. Trénink pomáhá odstranit mnoho zdravotních problémů, jako jsou bolesti zad, šíje, krční a bederní páteře, bolesti hlavy, inkontinence ...

Cvičení pro vás bude zábava, ne nuda

Na každém ze 16 stanovišť cvičíte jiné cviky, které vám trenérka obměňuje podle toho, jak jste již stávající cviky zvládla, a v případě potřeby tedy může zvyšovat obtížnost cviků. Zároveň vás motivuje pohled na vaše cvičící kamarádky.

Kardio a silový trénink v jednom

Střídáte aerobní aktivity, při kterých spalujete tuky, s cviky pro zpevnění a zformování

postavy. Takto dostáváte to nejlepší z obou fitness světů.

Jedinečný osobní přístup

Po celou dobu cvičení je vám trenérka nápomocná, ráda vám poradí, neustále kontroluje správné držení těla a dýchání, předvádí nové cviky a povzbuzuje vás.

Není překážkou žádný věk, váha či zdravotní stav

Svědčí o tom fakt, že fitness Contours navštěvují jak mladá děvčata, zralé ženy, ženy na mateřské dovolené, tak také seniorky, které si zde často najdou nejen nové kamarádky, ale vůbec nový smysl života, pokud jsou již například ovdovělé.

Flexibilita rozvržení cvičení v průběhu dne

Fitness Contours má denně otevírací dobu od 7 ráno do 19.30 večer. Je otevřeno i o víkendech, a záleží jen na každé klientce, kdy si v průběhu těchto hodin přijde zacvičit. Neřeší se tedy žádné časovky, což ženám v dnešní hektické době naprosto vyhovuje.

Pravidelná kontrola a zaznamenávání úspěchů

Každá členka Contours fitness má možnost se vždy každý měsíc zvážít na Tanitě – váze, která zaznamená nejen hmotnost, ale i procenta tělesného tuku, viscerálního tuku, vody, svalové hmoty, vypočítá bazální metabolismus a denní příjem kalorií, vypočítá hmotnost kostních minerálů a určí metabolický věk každé klientky. To, že žena dokáže cvičením snížit svůj metabolický věk, významně přispívá ke zvýšení jejího sebevědomí. Takže, milé ženy, pokud vás článek o cvičení tohoto typu zaujal a chtěly byste si kruhový trénink vyzkoušet, není nic jednoduššího. Stačí se přihlásit na úvodní hodinu a přinést si s sebou cvičební úbor a chuť cvičit. Trenérka vám podá veškeré potřebné informace a po vstupní konzultaci, provedení diagnostiky a zvážení na Tanitě vás zavede do kouzla fitness Contours. Po této úvodní hodině máte k dispozici týden cvičení zdarma, a záleží jen na vás, zda budete ve cvičení pokračovat a zda se stanete členkou se všemi výhodami, které Contours skýtá. Jedna z těchto výhod je například, že Contours má pobočky po celém světě a jen u nás v ČR je jich okolo třiceti a vy můžete navštěvovat kteroukoliv z nich.

V posilovně nemusíte trávit hodiny, abyste na sobě pozorovala nějaké změny. Stačí již 30 minut 3–4krát týdně.

Pestrá a vyvážená strava aneb projezme se ke štíhlosti

Malá ochutnávka z nové rubriky o zdravém stravování. Od příštího čísla začínáme!

Zelný salát – chutná vitamínová bomba pro zimní dny

Pokud jste milovníci salátů a nevádí vám kysané zelí, vyzkoušejte tento recept.

Suroviny:

500 g kysaného zelí, 1 velká červená cibule, pokrájená na malé kousky, 1 větší nastrohané jablko, 1 větší nastrohaná mrkev.

Vše smícháte ve větší míse a přidáte hrst čerstvého strouhaného křenu a špetku soli a pepře. Všechny suroviny se do druhého dne krásně propojí. V tomto stavu salát chutná skvěle jako příloha k pečenému či restovanému masu, rizotu, zapečeným těstovinám či zapečené pohance...

Tip: Do misky k salátu přidejte 2 lžice bílého jogurtu a 2 lžice zakysané smetany, a pak již stačí jen přikusovat celozrnný rohlík a zdravá večeře je na světě.

Anketa

Jana Koutná

Poprosila jsem několik zaměstnankyň a.s. PRECHEZA, současných i bývalých, které pravidelně fitness Contours navštěvují, o odpovědi na tři anketní otázky.

Foto: Jitka Koppová

1. Co bylo ve vašem případě tím prvním impulzem k rozhodnutí stát se členkou fitness Contours?
2. Zpozorovala jste již za dobu, po kterou cvičíte ve fitness, příznivé změny na vašem zdraví a vzhledu? Pokud ano, tak jaké?
3. Uveďte důvody, proč byste doporučila své známé či kamarádce připojit se k členkám fitness Contours.

Eva Jehlářová / specialistka Technického servisu

- 1) Zlepšení fyzické a psychické kondice pravidelným cvičením.
- 2) Určitě. Například mne nebolí záda a zvládám větší fyzickou zátěž.
- 3) Uzpůsobeno pro ženy, motivující prostředí, ochotné a usměvavé trenérky, optimální kruhový trénink, rozvrh cvičení podle mého času a vnitřní potřeby.

Dana Lehnertová / referentka Provozní údržby

- 1) Prvním impulsem byla pro mě moje dcera, která začala Contours navštěvovat od srpna 2017. Na podzim téhož roku jsem si cvičení přišla vyzkoušet a zůstala jsem členkou dodnes.
- 2) Změny postupně přicházely a přicházejí, a to jak fyzické, tak i psychické. Tělo se postupně zpevnilo, ubylo několik kil. Hodně se zlepšila fyzická kondice. A to se samozřejmě projevuje i na stavu mé psychiky.
- 3) To, co jsem vyjmenovala výše. Nezáleží ani na věku, ani na vzhledu. Jde o ženu jako takovou. Udělat si čas sama pro sebe, a to kdykoli během týdne. Velmi výhodné je, že si můžu přijít zacvičit, kdykoli se mi to hodí. Velkým plusem je přítomnost a velká profesionalita trenérek, které se o nás po celou dobu starají, radí, doporučují. Jana Koutná patří k těm nejlepším.

Věra Bradíková / bývalá dlouholetá zaměstnankyně PRECHEZA a.s.

- 1) Po sedmiletém cvičení jógy jsem potřebovala změnu. Od kamarádky jsem se dozvěděla o fitness Contours. Hned po první schůzce a vyzkoušení si kruhového tréninku pod vedením zkušené trenérky jsem si tento způsob cvičení velmi oblíbila.
- 2) Již po čtrnácti dnech jsem cítila zlepšení fyzické kondice. Pravidelnou docházkou do fitness se mi podařilo už během prvního měsíce zhubnout 4 kg – z toho většinu úbytku hmotnosti tvořil tuk. Celé tělo se zpevnilo natolik, že i mí přátelé si této změny všimli a nešetřili lichotkami, což každou ženu samozřejmě potěší.
- 3) Všem kamarádkám bych doporučila, aby si kruhový trénink přišly vyzkoušet, protože jsou tu skvělé trenérky, příjemné prostředí, dobrá atmosféra a všechny členky jsou dobře naladěny ☺.

Ivana Stržíňková / laborantka TK

- 1) Do fitness Contours jsem začala chodit, protože jsem se doma nedonutila cvičit.
- 2) Ve fitness jsem dostala spoustu rad a cviků, a hlavně cvičím pod vedením zkušených trenérek a doufám, že správně, což je hodně důležité. Velmi výhodné je pro mě i to, že Contours je otevřeno od 7 ráno do 19.30 večer, takže mohu přijít cvičit i při třísměnném pracovním poměru.
- 3) Doporučila bych to každé ženě, která chce být aktivní, a pokud je trochu zodpovědná a koupí si členství, tak ji to donutí fitness navštěvovat.

Blanka Pinková / vedoucí výzkumná pracovnice

- 1) Můžu si bez výčitek vychutnat dobré jídlo.
- 2) Samozřejmě, k dobrému jídlu můžu nyní přidat i dezert ☺.
- 3) Člověk získá příjemný pocit, že pro sebe a své tělo dělá něco dobrého, a to navíc v příjemném prostředí fitness Contours.

Šárka Králová / lektorka AJ v a.s. PRECHEZA

- 1) Do fitka mě přivedly zdravotní potíže a snaha pomoci si bez zásahu lékařů.
- 2) Objevila jsem na svém těle svaly, o nichž jsem dříve nevěděla.
- 3) Určitě si přijďte cvičení vyzkoušet, budete mít ze sebe lepší pocit a zvýší se vám sebevědomí.

TIRÁŽ